

Gierzwaluw- en vleermuisonderzoek aan de Kerklaan 22-28 te De Kwakel

Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2020/631
Datum:	24 september 2021
Samensteller(s):	ing. R.C. Pickert
Collegiale toets:	ir. ing. K.J. Rebergen
Opdrachtgever:	

BURO SRO B.V.
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V./ Buro SRO B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Inhoud

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doel	4
1.2	Plangebied	5
1.3	Werkzaamheden	5
1.4	Mogelijk aanwezige soorten	5
1.5	Kader Wet natuurbescherming	7
2	Methode	8
2.1	Theoretisch kader	8
2.2	Praktische uitvoering	9
2.3	Inventarisaties	11
2.4	Specifieke omstandigheden	12
3	Resultaten	13
3.1	Gierzwaluw	13
3.2	Vleermuizen	14
3.4	Overige soorten	16
4	Conclusie	17
4.1	Gierzwaluw	17
4.2	Vleermuizen	17
4.4	Overige soorten	17
5	Bronnen.....	18
	Bijlage 1 Overzicht waarnemingen.....	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan de Kerklaan 22-28 te De Kwakel is een perceel met bebouwing gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de bestaande bebouwing op de planlocatie te saneren ten behoeve van nieuwbouw.

Gezien de beoogde ingreep mogelijk leidt tot de aantasting van beschermde natuurwaarden is een oriënterend onderzoek uitgevoerd naar de potentie van de planlocatie en mogelijke negatieve effecten ten gevolge van de beoogde ingreep (Brinkbaumer, 2020).

Figuur 1.1 Het plangebied is gelegen aan de Kerklaan 22-28 te De Kwakel (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Op basis van het oriënterende onderzoek kon de aanwezigheid van nestlocaties en verblijfplaatsen van gierzwaluwen en vleermuizen niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of de woning daadwerkelijk een functie hebben voor vorengenoemde soorten was aanvullend onderzoek noodzakelijk. Buro SRO B.V. heeft Blom Ecologie B.V. verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

Onderzoeksdoel

In dit aanvullende onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen centraal gesteld:

- Zijn gierzwaluw en vleermuizen aanwezig in het plangebied?
- Op welke wijze maken de gierzwaluw en vleermuizen gebruik van het plangebied? Zijn in het plangebied nesten en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig?
- Hebben de voorgenomen activiteiten een negatief effect op de voorkomende soorten en/of de functionaliteit van de nesten en/of verblijfplaatsen en leefomgeving van gierzwaluw en vleermuizen?

1.2 Plangebied

De planlocatie bestaat uit twee gebouwen. Beide gebouwen bestaan uit twee bouwlagen en zijn opgetrokken uit gemetselde muren met een zadeldak belegd met dakpannen. Kerklaan 26-28 heeft een aanbouw bestaande uit een enkele bouwlaag met een gemeenschappelijke functie. Rondom de planlocaties is het (met uitzondering van een perkje) volledig bestraat (figuur 1.2). De directe omgeving van de planlocatie wordt gekenmerkt door een ruim opgestelde nieuwbouwwijk. Op ca. 100 meter oostelijk is agrarisch polderlandschap gelegen met ruime kavelsloten. In de omgeving is geen sprake van bosrijke omgevingen. De dichtstbijzijnde autosnelweg (A4) is gelegen op een afstand van ca. 7 km westelijk en vormt derhalve geen directe barrière.

Figuur 1.2 De bebouwing op de planlocatie betreft een bank en een café.

1.3 Werkzaamheden

De werkzaamheden zullen op hoofdlijnen bestaan uit:

1. Saneren van bebouwing;
2. Verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen;
3. Egaliseren terrein;
4. Realisatie nieuwbouw;
5. Revitalisatie terrein en aanleg verharding.

1.4 Mogelijk aanwezige soorten

Uit het oriënterend onderzoek (Brinkbaumer, 2020) is gebleken dat de woningen op de planlocatie geschikt zijn voor nestlocaties van gierzwaluw en verblijfplaatsen van vleermuizen (tabel 1.1).

Tabel 1.1 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is (Brinkbaumer, 2020).

Soortenbescherming			
Soortgroep	Beschermings-regime Wet nb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Vaatplanten	n.v.t.	Nee	
Grondgebonden zoogdieren	n.v.t.	Nee	
Vleermuizen	Artikel 3.5	Ja	Verblijfplaatsen
Amfibieën	n.v.t.	Nee	
Reptielen	n.v.t.	Nee	
Vissen	n.v.t.	Nee	
Insecten en andere	n.v.t.	Nee	
Vogels Gierzwaluw	Artikel 3.1	Ja	Nestlocaties

Tabel 1.2 Overzicht van de potentie voor verblijfplaatsen van de verschillende vleermuissoorten (soortenbescherming) en essentiële vliegroute en/of foerageergebied (Brinkbaumer, 2020).

Vleermuissoort	Potentie	Boom bewonend	Gebouw bewonend	Onderbouwing
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Potentiële openingen in bebouwing
(Massa)winterverblijfplaats gewone dwergvleermuis	Nee	n.v.t.	n.v.t.	Geen hoge bebouwing met bufferende vermogen
Ruige dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Potentiële openingen in bomen én bebouwing
Laatvlieger	Ja	Nee	Ja	Potentiële openingen van voldoende grootte in bebouwing
Meervleermuis	Nee	Nee	Ja	Afwezigheid groot oppervlaktewater in de omgeving
Watervleermuis	Nee	Ja	Nee	Afwezigheid groot oppervlaktewater in de omgeving
Franjestaart	Nee	Ja	Nee	Geen boomholte(s) met voldoende inrotting
Baardvleermuis	Nee	Ja	Ja	
Gewone grootoorvleermuis	Nee	Ja	Ja	Geen agrarisch gebied zonder (te) veel lichtverstoring
Rosse vleermuis	Nee	Ja	Nee	Geen boomholte(s) met voldoende inrotting
Tweekleurige vleermuis	Nee	Nee	Ja	

Tabel 1.3 Overzicht van de potentie type verblijfplaats per soort (Brinkbaumer 2020).

Vleermuissoort	Zomer	Kraam	Paar	Winter
Gewone dwergvleermuis	Ja	Ja	Ja	Nee
Ruige dwergvleermuis	Ja	Nee	Ja	Nee
Laatvlieger	Ja	Nee	Ja	Nee

Figuur 1.3 Middels kierende kantpannen en open stootvoegen kunnen gierzwaluwen en vleermuizen toegang krijgen tot binnenruimtes waardoor potentie voor vorengenoemde soorten niet uitgesloten kan worden.

1.5 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten, uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van de gierzwaluw valt onder de vogelrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en de overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode. Vleermuizen vallen onder de bescherming van de Habitatrichtlijn. Naar aanleiding van de beoogde werkzaamheden (paragraaf 1.3) kan overtreding van de volgende verbodsbepalingen optreden:

Wnb, art 3.1 lid 2 en 4 (Vogelrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid (gierzwaluw) te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels (gierzwaluw) weg te nemen.

Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Wnb, art 3.5 lid 2 en 4 (Habitatrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren

Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid (alle vleermuissoorten) te beschadigen of te vernielen.

2 Methode

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de gierzwaluw zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2017). Voor vleermuizen geldt het Vleermuisprotocol (NGB, 2021) als richtlijn. De richtlijnen worden met enige regelmaat door de opstellers geëvalueerd en indien noodzakelijk aangepast. De uitgangspunten zoals deze zijn geformuleerd in de richtlijnen vormen de basis voor het soortspecifieke onderzoek wat wordt uitgevoerd door Blom Ecologie B.V. In tabel 2.1 wordt voor de desbetreffende beschermde gebouwbewonende soorten beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn.

Tabel 2.1 *Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van gierzwaluw- en vleermuisonderzoek zoals deze zijn geformuleerd in het Kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, 2021) en het Vleermuisprotocol (NGB, 2021).*

Gierzwaluw
<i>Nest:</i> Aantoonbaar door onderzoek in de periode 15 mei t/m 15 juli (3x veldbezoek in de avond) waarbij minimaal 1 inventarisatie plaatsvindt tussen 20 juni t/m 7 juli. Onderzoek is visueel (e.v.t. met verrekijker) en specifiek voor nest indicerend gedrag.
<i>Functioneel leefgebied:</i> De gierzwaluw heeft geen specifiek functioneel leefgebied, dieren kunnen op grote afstand (1.000 km) en meerdere dagen wegblijven van het nest om te foerageren. De voorgenomen ingreep heeft dus ook geen negatief effect op het functioneel leefgebied. (Kennisdocument gierzwaluw BIJ12)
Vleermuizen
<i>Kraamverblijfplaats:</i> Aantoonbaar door onderzoek in de periode (10 mei) 15 mei t/m 15 juli (20 juli) (2x veldbezoek), waarvan minimaal 1 veldbezoek in juni. Indien meerdere soorten worden meegenomen kan het aantal veldbezoeken oplopen tot 3. Onderzoek is visueel en gericht op in- of uitvliegende individuen. Onderzoek wordt uitgevoerd m.b.v. een batdetector.
<i>Zomerverblijfplaats:</i> Aantoonbaar door onderzoek in de periode (1 april) 15 mei t/m 15 augustus (1 december) (2x veldbezoek). Onderzoek is visueel en gericht op in- of uitvliegende individuen. Onderzoek wordt uitgevoerd m.b.v. een batdetector.
<i>Vervolg op volgende pagina.</i>
<i>Paarverblijfplaats:</i>

Aantoonbaar door onderzoek in de periode (15 juli) 15 augustus t/m 1 oktober (1 november) (2x veldbezoek). De periode is sterk afhankelijk van de soort. Onderzoek is visueel en gericht op in- of uitvliegende individuen, territoriaal gedrag en sociale geluiden. Onderzoek wordt uitgevoerd m.b.v. een batdetector.

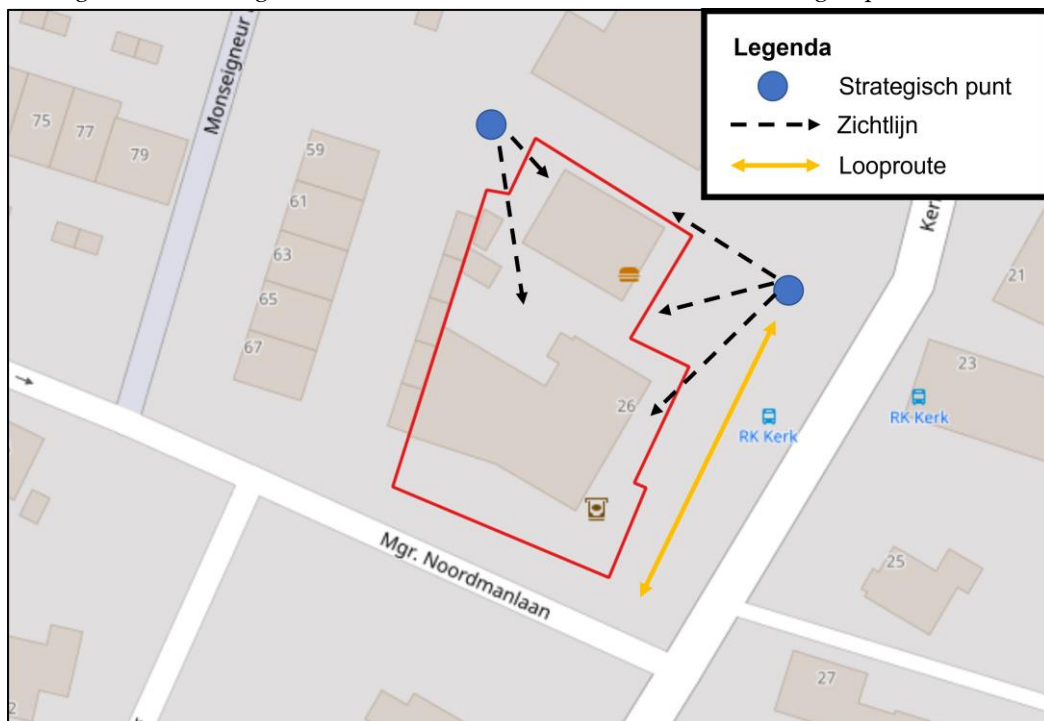
(Kennisdokument gewone dwergvleermuis, BIJ12 & Vleermuisprotocol, 2017 & 2021)

2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes.

Procedure

Op basis van de te verwachten soorten en de relatieve potentie voor deze soorten binnen het plangebied wordt het aanvullende onderzoek ingericht. Voorafgaand aan de daadwerkelijke uitvoering wordt bekeken vanaf welke posities de planlocatie (gevels/daken/dakranden met potentie) het meest efficiënt (strategisch) kan worden onderzocht. De strategische punten, looproute en zichtlijnen zijn afhankelijk van de aanwezigheid van schuttingen, struiken/bomen, verlichting en diverse typen van bebouwing. Tevens zijn deze afhankelijk van de te onderzoeken soortgroep. In figuur 2.1 worden de strategische punten en de meest gebruikte looproutes weergegeven. In het voorliggende onderzoek is geen verschil in de strategische uitvoering van het onderzoek tussen de verschillende soortgroepen.

Figuur 2.1 Overzicht van de strategische punten en de meest gebruikte looproutes op de planlocatie.

De procedure voor ieder veldbezoek is als volgt:

1. Bepalen strategische punten voorafgaand aan start onderzoek.
2. Overleg met collega('s) op kantoor over bezetting strategische punten en looproutes. Als het een vervolgronde betreft worden de resultaten van de eerdere rondes hierin meegenomen;
3. Controle gevels op aanwezigheid van uitwerpselen onder en/of tegen de gevels. Eventueel navraag bij bewoners op (recente) activiteit van gierzwaluw en vleermuizen¹;
4. Start/uitvoering onderzoek/bezetting strategische punten en uitvoering conform reactieve onderzoekswijze;
5. Afronding onderzoek, bespreken met collega('s) van tussentijds resultaat, eventuele onduidelijkheden over verblijfplaatsen en waarnemingen worden in dit stadium opgevangen.

¹ Op basis van uitwerpselen kan vaak een goede eerste indruk worden verkregen waar nesten van gierzwaluw en grotere verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn.

Reactieve onderzoekswijze

Binnen de kaders van de Kennisdocumenten en het Vleermuisprotocol (tabel 2.1) is de onderzoekswijze vormvrij. Afhankelijk van omstandigheden zoals de relatieve potentie, ervaring, moment van onderzoek het aantal onderzoekers, en dergelijke, worden door de diverse onderzoeksbureaus op verschillende wijze onderzoek uitgevoerd. Aangezien de te onderzoeken soorten veelal voorkeur hebben voor bepaalde type verblijfsplaatsen en leefgebied wordt door Blom Ecologie B.V. reactief onderzoek uitgevoerd. Dit type onderzoek houdt vast aan strategische punten en looproutes waarbij het geobserveerde gedrag van de te onderzoeken soort en de lokale omstandigheden leidend zijn voor de keuze van de strategische punten of looproute en de verblijfsduur per punt. De strategische punten worden bepaald op locatie voorafgaand aan de start van een onderzoek door een visuele beoordeling op de actuele potentie voor de soort in kwestie. Deze punten kenmerken zich door goed overzicht binnen het plangebied en zicht op zoveel mogelijk potentiële in- of uitvliegopeningen.

Tijdens het aanvullend onderzoek gierzwaluw wordt met name gebruik gemaakt van strategische punten. Deze strategische punten worden gekozen op basis van overzicht van het plangebied, relatieve potentie, sporen van nesten en in latere rondes de gegevens van de eerdere bezoeken. Tijdens het gehele veldbezoek worden het aantal laagvliegende gierzwaluwen geteld voor het inschatten van het aantal nesten op locatie. De wisseling van de strategische punten is een reactie op het gedrag van de gierzwaluw, de waarnemer verandert van strategisch punt is als er sprake is van laagvliegende, bouncende en roepende gierzwaluwen in een bepaald deel van het plangebied. Het onderzoek wordt afgerond rond zonsondergang. De onderzoeker verlaat de planlocatie echter pas wanneer alle gierzwaluwen zijn ingevlogen of uit het gebied weggetrokken zijn. Afhankelijk van de periode kan het onderzoek daardoor doorlopen tot circa 30 minuten na zonsondergang. Tijdens deze laatste 30 minuten is er vaak sprake van relatief lage activiteit waardoor dit onderzoek zonder kwaliteitsrisico's kan overlopen in de veldbezoeken ten aanzien van vleermuizen.

Het aanvullend onderzoek vleermuizen wordt uitgevoerd door een combinatie van strategische punten en looproutes. Tijdens het eerste veldbezoek (zowel in het voorjaar als najaar) worden strategische punten ingenomen. Op het moment dat er sprake is van uitvliegende vleermuizen beweegt de onderzoeker zich in tegenovergestelde richting (dus de vleermuis tegemoet) naar het volgende strategische punt om zo een eventueel tweede of

daaropvolgende uitvliegend individu, en uiteindelijk zo mogelijk de kolonieverblijfplaats, te lokaliseren. Hierbij blijft de nadruk op de woningen die binnen het plangebied vallen. Tijdens de vervolgonderzoeken wordt per seizoen de strategische punten ingenomen waar op dat moment de hoogste trefkans is. Afhankelijk van het doel van het aanvullend onderzoek (e.g. kraamverblijfplaatsen, functioneel leefgebied e.d.) wordt de nadruk gelegd op strategische punten (zomerverblijfplaatsen, vliegroutes) of strategische looproutes (paarverblijfplaatsen, winterzwermverblijfplaatsen).

Voor alle onderzoeken geldt dat tijdens de rondes de keuze van strategische punten en/of looproutes beïnvloed worden door veranderende omstandigheden. Dit kan zijn een plotselinge verandering van windrichting, sterke toename of afname van windkracht, defecte straatverlichting en dergelijke. Het aantal factoren dat bepaalt waarom een onderzoeker juist de ene richting meer op kijkt dan de andere of er juist voor kiest af te wijken van een gebruikelijke route (door bijv. buurtbewoners die de onderzoeker aan de praat houden, bewoners die honden uitlaten of dergelijke) zijn niet of nauwelijks definieerbaar.

De wijze van onderzoek verschilt, met in achtneming van de randvoorwaarden van het Vleermuisprotocol en Kennisdocumenten, dus per datum, per loopronde en per moment. Er is derhalve geen sprake van vaste transecten maar veel eerder van diverse looproutes naar strategische punten waarbij de frequentie van stilstaan en beweging afhankelijk zijn van de omstandigheden op dat moment.

Aanvullende onderzoeksmethodes

Tijdens het onderzoek wordt gebruik gemaakt van een aanvullende onderzoeksmethode. Deze aanvullende onderzoeksmethodes zijn niet opgenomen in de richtlijnen voor het aanvullend onderzoek maar ze leveren waardevolle informatie die gebruikt wordt voor het interpreteren van de onderzoeksresultaten van de reguliere inventarisatiemethode. De aanvullende inventarisatiemethode wordt gevormd door lokroepen gierzwaluw afspelen.

Het afspelen van lokroepen voor gierzwaluw wordt gedaan aan het eind van een veldbezoek als de gierzwaluwen zijn ingevlogen. Deze geluiden worden afgespeeld op een smartphone, als versterker wordt een bluetooth JBL Clip 3 speaker gebruikt. Door het afspelen van de lokroep worden dieren getriggerd om vanaf het nest terug te roepen. Dit afspelen vormt een extra controle of de inventarisatie volgens de standaard inventarisatierichtlijnen volledig is geweest. De methode leidt niet tot significante verstoring van de gierzwaluw aangezien hierbij het gedrag van de eenjarige gierzwaluwen nagebootst wordt. Deze groep roept bij openingen om een reactie uit te lokken, waardoor duidelijk wordt of een nest bezet is.

2.3 Inventarisaties

Veldbezoeken

De planlocatie is 8x bezocht door medewerkers van Blom Ecologie B.V. (tabel 2.2). Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van gierzwaluwen en vleermuizen. Tijdens het onderzoek is met name gelet op nestindicerend gedrag gierzwaluw alsmede foeragerende/communicerende vleermuizen. Tevens is gelet op de veelgebruikte structuren door vleermuis voor het bepalen van het functioneel leefgebied.

Tabel 2.2 Veldbezoeken op de planlocatie, met per veldbezoek welke functies onderzocht worden en het aantal waarnemers dat is ingezet. De weersomstandigheden voldeden aan de minimumcriteria zoals opgenomen in de Kennisdocumenten gierzwaluw en het Vleermuisprotocol (2017 (najaarsrondes) en 202 (overige rondes)).

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon ▼ ▲	Tijd	Weersomstandigheden
Gierzwaluw 1	Nest	1	27-05-2021	21.45	19:45-21:45	3/8, droog, 2-3 Bft, 12°C
Gierzwaluw 2	Nest	1	17-06-2021	22.02	20.00-22.15	6/8, droog, 2-3 Bft, 24°C
Gierzwaluw 3	Nest	1	28-06-2021	22.05	20.00-22.15	3/8, droog, 0-1 Bft, 19°C
Vleermuizen 1	Kraam + zomer	1	22-07-2021	05.46	03.45-06.00	0/8, droog, 1-2 Bft, 15°C
Vleermuizen 2	Kraam + zomer	1	27-05-2021	21.45	21.45-23.45	0/8, droog, 2-3 Bft, 12°C
Vleermuizen 3	Kraam + zomer	1	17-06-2021	22.02	22.00-00.10	7/8, droog, 2-3 Bft, 22°C
Vleermuizen 4	Paar	1	24-09-2020	19.33	20.30-22.45	8/8, droog, 3-4 Bft, 13°C
Vleermuizen 5	Paar	1	18-08-2021	20.55	23.00-01.00	5/8, droog, 2-3 Bft, 17°C

Afspelen van de gierzwaluw roep is uitgevoerd tijdens het veldbezoek 1 en 2.

Gebruikte materialen

Het gierzwaluwonderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker. Tijdens het gierzwaluwonderzoek is gebruik gemaakt van een speaker voor het afspelen van gierzwaluw geluiden. Het vleermuisonderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker en batdetector, type Petterson D-200x. Geluidswaarnemingen zijn eventueel opgenomen met een opnameapparaat van het merk Roland, type R-07. Indien inventarisatie in het veld niet mogelijk was zijn geluiden geanalyseerd met behulp van de software BATSOUND.

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek kan er sprake van dusdanig omstandigheden dat er mogelijk een vertekend beeld optreedt van de verzamelde resultaten. Hiermee wordt niet bedoeld het gemotiveerd afwijken van uitgangspunten zoals geformuleerd in de Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol. Tijdens het onderzoek was er (voor zover de onderzoekers hebben kunnen nagaan) geen sprake van omstandigheden die mogelijk effect sorteren op de onderzoeksresultaten.

3 Resultaten

3.1 Gierzwaluw

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoek rondes zijn in totaal circa 25 gierzwaluwen (*Apus apus*) waargenomen tijdens de piekmomenten. Het aantal laagvliegende gierzwaluwen waargenomen boven het plangebied betreft 3 individuen. De hoogste concentratie laagvliegende gierzwaluwen bevond zich ten noorden van de planlocatie. Het aantal wegtrekkende en aannemelijk niet-broedende individuen betreft circa 5 individuen. Gezien het aantal waargenomen laagvliegende individuen boven de planlocatie worden ter hoogte van de planlocatie geen nesten verwacht¹.

Nesten

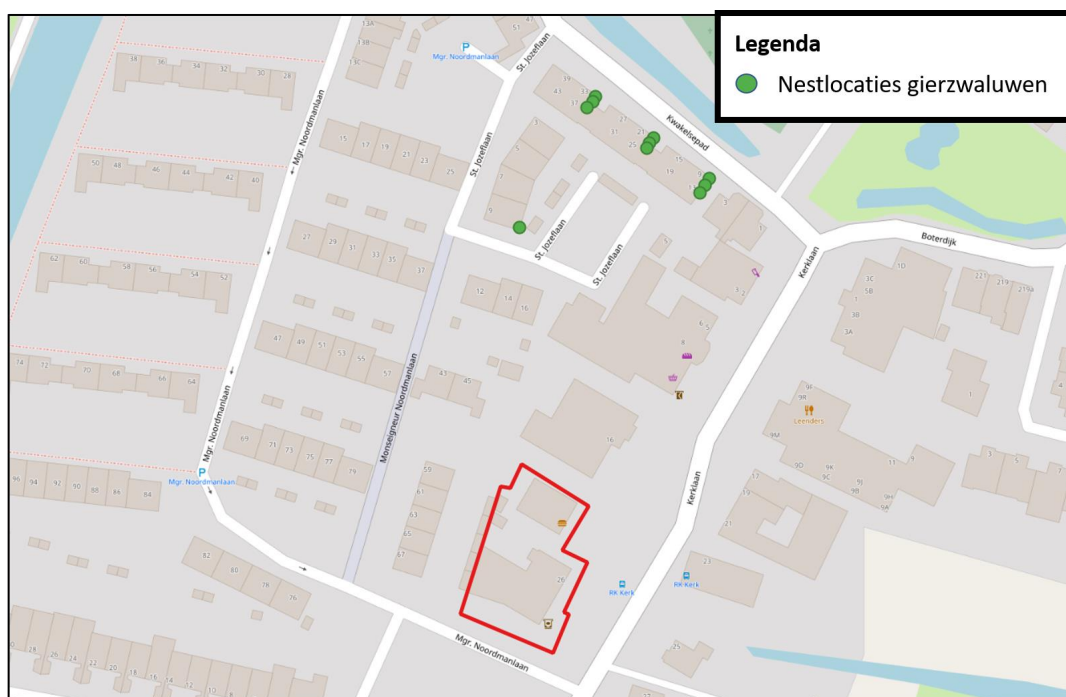
Gedurende het onderzoek zijn 10 nesten van de gierzwaluw vastgesteld. Deze nesten zijn tijdens ronde 3 waargenomen. Geen van deze nesten bevonden zich binnen het plangebied, de overige nesten zijn aangetroffen in de directe nabijheid van het plangebied. De locatie van de waargenomen gierzwaluwnesten zijn weergegeven in tabel 3.1. In bijlage 1 is een grotere afbeelding met een totaaloverzicht van alle aanwezige soorten opgenomen. Het functioneel leefgebied van de gierzwaluw is niet nader te specificeren (zie toelichting tabel 2.1).

Tabel 3.1 Locaties nesten gierzwaluw plus omschrijving.

Adres	Aantal	Omschrijving
St Jozeflaan	10	Nestkast

Figuur 3.1 De nestkasten aan de St. Jozeflaan werden veelvuldig door gierzwaluwen gebruikt.

Figuur 3.2 Overzicht van nestlocaties van gierzwaluwen in de directe omgeving van de planlocatie (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

3.2 Vleermuizen

Waarnemingen, soorten en aantallen

Tijdens de onderzoeksrondes zijn in totaal een tweetal soorten waargenomen binnen of in de directe nabijheid van het plangebied (tabel 3.3). Waargenomen soorten betreffen de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*). De meest waargenomen soort betrof de gewone dwergvleermuis. Tijdens piekmomenten tijdens de voorjaarsrondes zijn in totaal 3 individuen waargenomen, tijdens de najaarsrondes betrof dit circa 5 individuen. De rosse vleermuis is enkel waargenomen in het najaar.

Tabel 3.3 Waarnemingen en aantallen van vleermuizen gedurende de veldbezoeken.

Veldbezoek	Soort	Aantal	Gedrag
Vleermuis 1 22-7-2021	Gewone dwergvleermuis	1	Foeragerend
Vleermuis 2 27-5-2021	Gewone dwergvleermuis	1	Foeragerend
Vleermuis 3 17-6-2021	Gewone dwergvleermuis	1	Foeragerend
Vleermuis 4 24-9-2020	Gewone dwergvleermuis	1	Foeragerend
Vleermuis 5 18-8-2021	Gewone dwergvleermuis	2	Baltsend
	Rosse vleermuis	1	Overvliegend

Verblijfplaatsen

Gedurende het onderzoek is 1 verblijfplaats van gewone dwergvleermuis vastgesteld. Hiervan zijn er geen aanwezig binnen het plangebied. De vastgestelde verblijfplaats betrof een paarverblijfplaats. Mannetjes met territoria behorende bij de paarverblijfplaatsen zijn waargenomen op 2 locaties. Alle verblijfplaatsen en territoria zijn waargenomen in de naastgelegen wijk, ten noorden en westen van de planlocatie.

De exacte vindplaats van de verblijfslocaties zijn weergegeven in tabel 3.3. In figuur 3.4 worden de ruimtelijke spreiding van de verblijfslocaties weergegeven. In bijlage 1 is een grotere afbeelding met een totaaloverzicht van alle aanwezige soorten opgenomen.

Tabel 3.4 Overzicht waargenomen verblijfplaatsen van vleermuizen. Per type verblijfplaats wordt de functie, het aantal individuen en de omschrijving van de locatie benoemd. GD = gewone dwergvleermuis

Adres	Soort	Functie	Aantal	Omschrijving
Monseigneur Noordmanlaan 67	GD	Paar	1	kantpan

Legenda

- GD paarverblijf
- Foerageergebied
- Territorium

Figuur 3.5 Overzicht van de verblijfslocaties van vleermuizen op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan. Voor het noordelijk gelegen territorium is geen verblijfplaats vastgesteld, deze omgeving is namelijk niet vlakdekkend onderzocht (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

Vliegroutes en foerageergebieden

Gedurende het vleermuisonderzoek is geen essentiële vliegroute en/of foerageergebied vastgesteld. Foeragerende vleermuizen zijn waargenomen ter hoogte van de groenstructuren aan de Monseigneur Noordmanlaan 43-63. Tijdens 'piekmomenten' was hier sprake van 1 foeragerende gewone dwergvleermuis. Aanwezigheid van vleermuizen in dit foerageergebied is gedurende 4 van de 5 veldbezoeken vastgesteld. Gezien de (in)frequente aanwezigheid van foeragerende vleermuizen blijkt dat dit foerageergebied niet van essentieel belang is voor de soort.

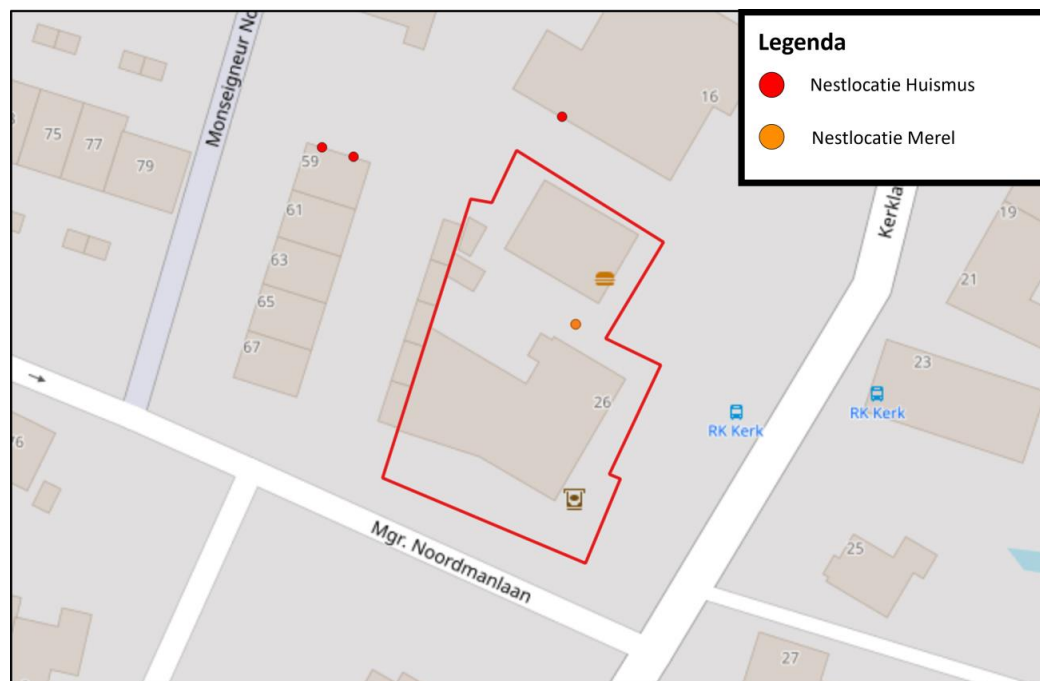
3.4 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken overige soorten waargenomen. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: gierzwaluw, huismus, kauw, kokmeeuw en merel. Deze waarnemingen bestaan met name uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels.

In enkele gevallen zijn nesten of verblijfplaatsen van deze soorten waargenomen (zie tabel 3.5). In figuur 3.6 worden de ruimtelijke spreiding van de verblijfplaatsen en nesten weergegeven. Alle huismusnesten zijn buiten het plangebied waargenomen. In de haag tussen de bank en het café is een jonge merel en meerdere huismussen waargenomen. Om negatieve effecten uit te sluiten dient de haag buiten het broedseizoen verwijderd te worden. In bijlage 1 is een grotere afbeelding met een totaaloverzicht van alle aanwezige soorten opgenomen.

Tabel 3.5 Locaties nesten en verblijfplaatsen van overige soorten. * deze woningen vallen binnen het plangebied. Per soort wordt het beschermingsregime weergegeven. VRL: vogelrichtlijn (Wnb, art. 3.1); HRL: habitatrichtlijn (Wnb, art. 3.5); Andere soorten (Wnb, art. 3.10).

Omschrijving	Soort	Aantal	Bescherming
Kerklaan 16	Huismus	1	VRL, Wnb. Art. 3.5
Mgr. Noordmanlaan 59	Huismus	2	VRL, Wnb. Art. 3.5
Kerklaan 26 haag tussen de gebouwen*	Merel	1	VRL

Figuur 3.6 Overzicht van de nesten en verblijfplaatsen van overige soorten op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

4 Conclusie

4.1 Gierzwaluw

In de periode mei – juli 2021 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van nesten van de gierzwaluw in de woningen aan het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Kennisdocument gierzwaluw (BIJ12, 2017a). Tijdens het onderzoek zijn geen nesten van de gierzwaluw binnen de planlocatie vastgesteld. Alle nesten bevinden zich in woningen buiten het plangebied. De beoogde sloop leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art 3.1, lid 2.

4.2 Vleermuizen

In de periode september 2020 – augustus 2021 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van vleermuizen in de woningen aan het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Vleermuisprotocol (NGB, 2021). Tijdens het onderzoek is 1 verblijfplaats van vleermuizen vastgesteld. Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de panden op de planlocatie geen functie hebben voor de gewone dwergvleermuis als vaste rust- en verblijfplaats. De beoogde sloop leidt niet tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art 3.5, lid 4 (wegnemen vaste rust- en/of verblijfplaatsen).

4.4 Overige soorten

Het onderzoek beperkte zich in beginsel tot het vaststellen van de aan- dan wel afwezigheid van gierzwaluw en vleermuizen. Tijdens het onderzoek is tevens gelet op nesten en/of verblijfloccaties van andere soorten op de planlocatie. Er zijn in totaal 4 nesten van vogelsoorten aangetroffen, waarvan 1 binnen het plangebied. Zoals beschreven staat in de Vogelrichtlijn zijn alle vogels in Nederland beschermd tijdens het broedseizoen (indicatief betreft dit de periode 15 maart t/m 15 juli). Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen werkzaamheden die mogelijk leiden tot verstoring of aantasting van nesten buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

Samenvatting van de nestlocaties/verblijfplaatsen op de planlocatie:

- Gierzwaluw: 0 nestlocaties;
- Gewone dwergvleermuis: 0 vaste rust- en verblijfplaatsen;
- Ruige dwergvleermuis: 0 vaste rust- en verblijfplaatsen;
- Laatvlieger: 0 vaste rust- en verblijfplaatsen.

5 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocument gierzwaluw, *Apus apus*. BIJ12, Utrecht

BIJ12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. BIJ12, Utrecht

BIJ12, 2017. Kennisdocument ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. BIJ12, Utrecht

NGB, Zoogdiervereniging en GaN, 2021. Vleermuisprotocol, versie januari 2017

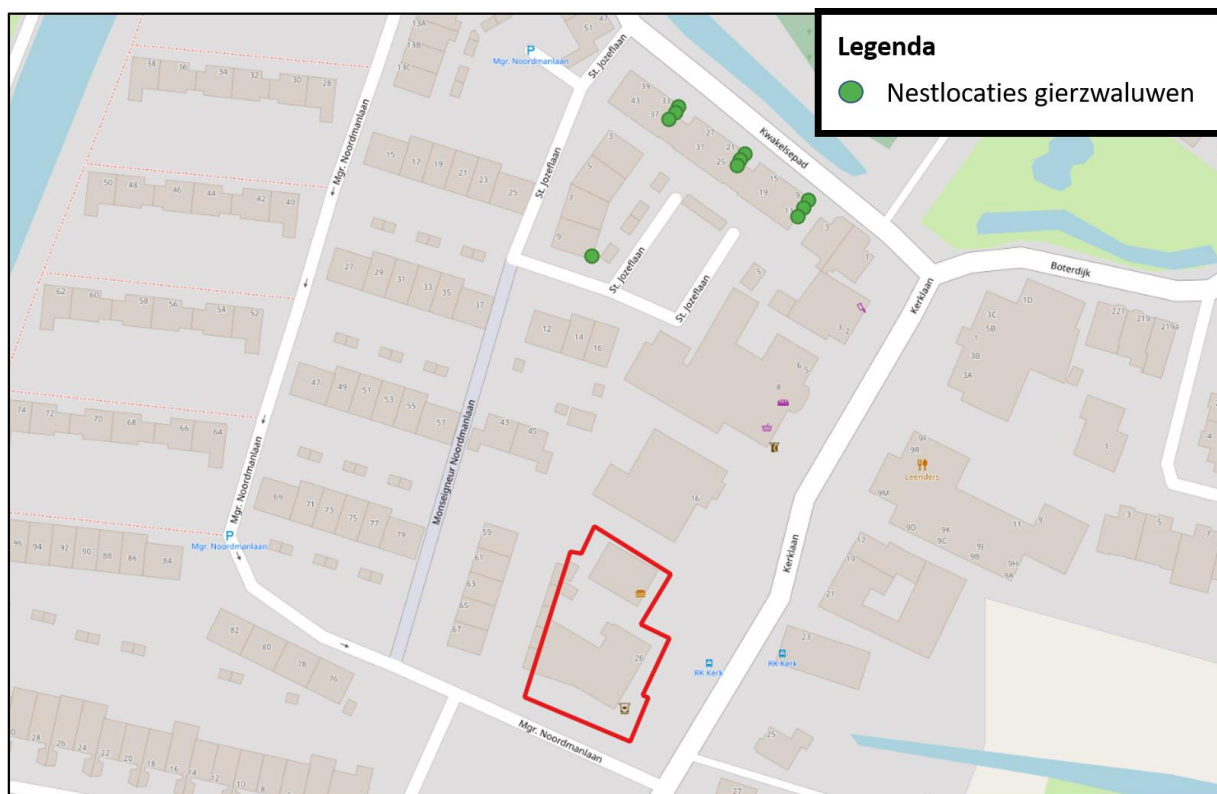
Brinkbaumer, M.A, 2020. Quickscan flora fauna 2020 De Kwakel – Buro SRO. Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportage 14 juli 2020. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

Gebruikte websites

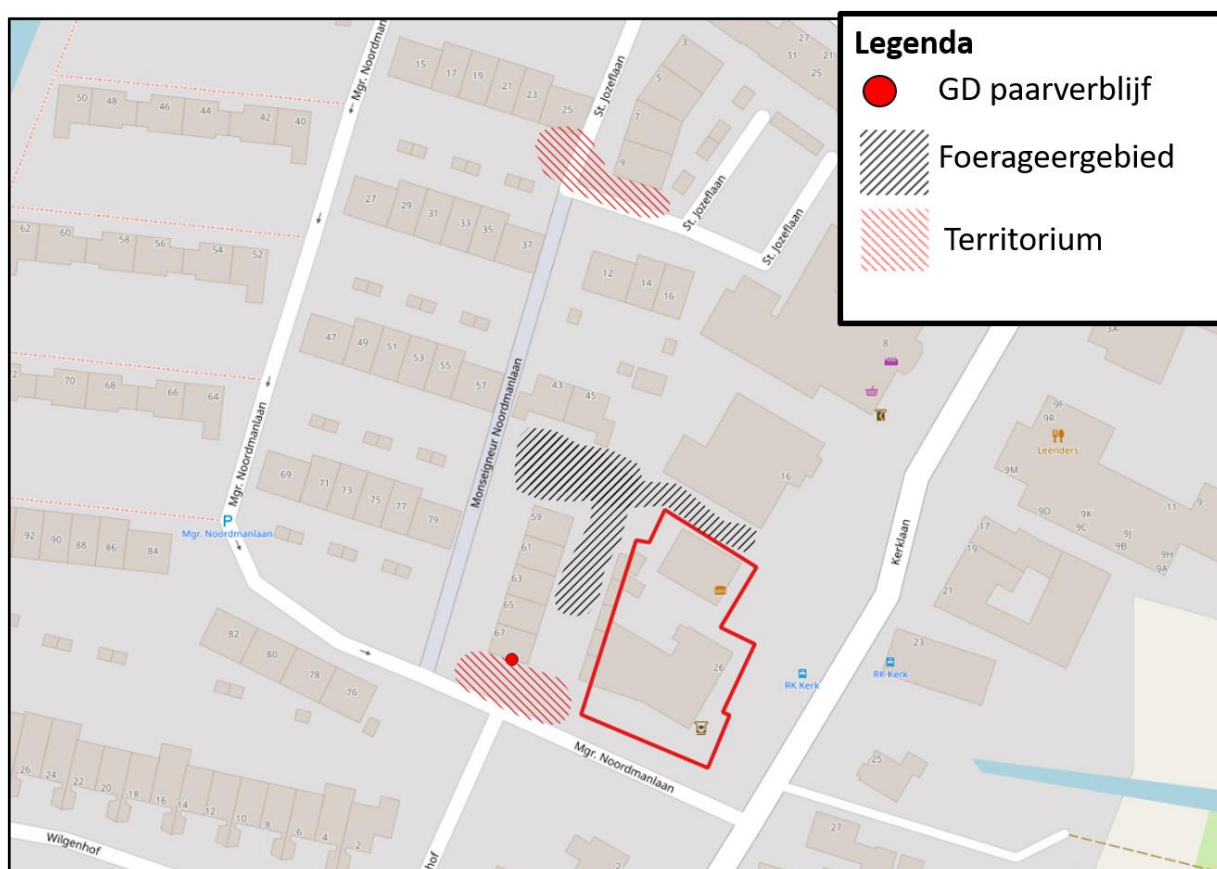
www.arcgis.nl

www.vleermuisprotocol.nl

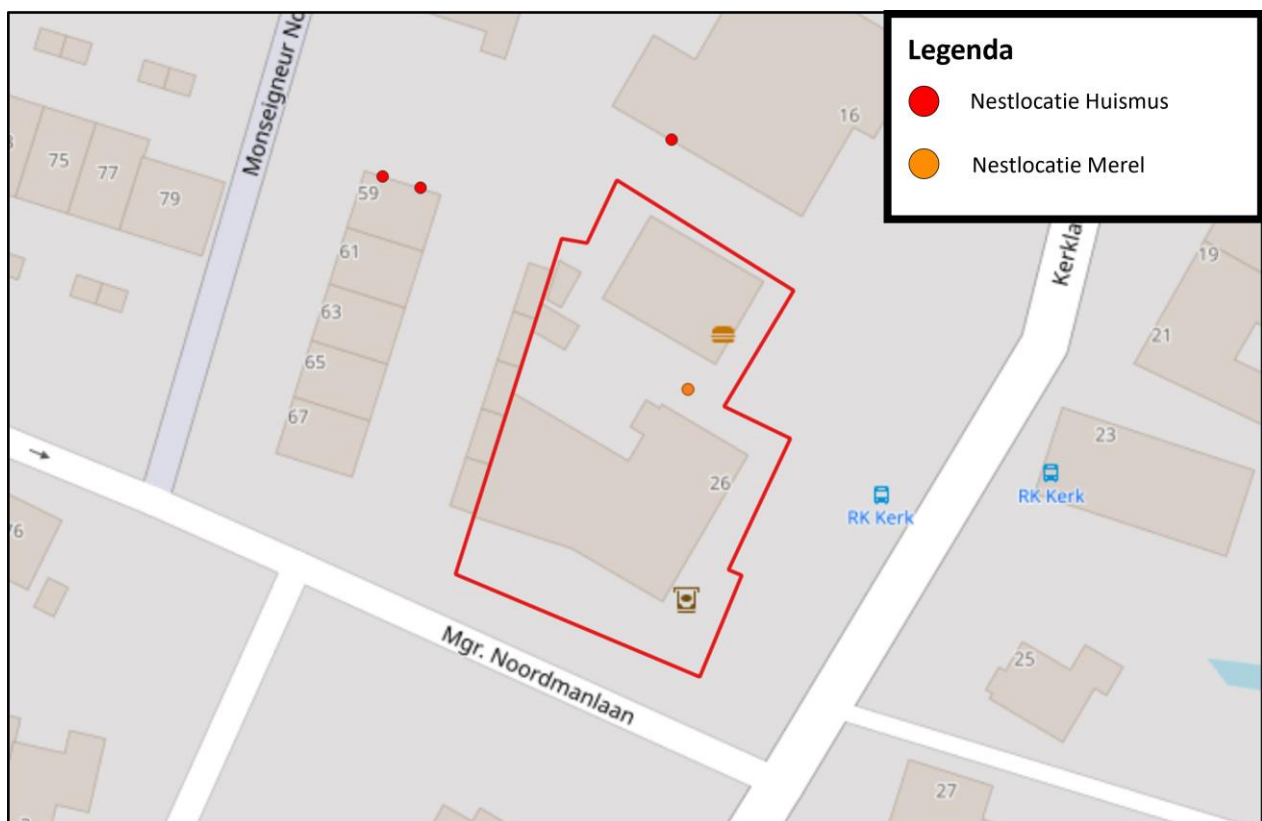
Bijlage 1 Overzicht waarnemingen

Figuur 1 Overzicht nestlocaties gierzwaluwen.

Figuur 2 Overzicht van verblijfslocaties van vleermuizen op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan.

Figuur 3 Overzicht nestlocaties overige broedvogels.

